

dneh pa iz nje zopet djal na solnce. Vina so pri vsi tej manipulaciji res nekoliko droži nastavila, al jasna in bistra so bila kakor ogledalo, in dobra kakor popred, samo da so se pokusu stareja kazala.

Dalje sem jako ugoden vspeh tudi z bolnimi vini dosegel. Vina, ki so bila mlakasta, ki so se že žlezasto pokušala, da! tudi taka, ki so že cikati pričela, postala so po pastêrovanji zopet izvrstna, slednji sled bolezní je izginil. *)

Navedel bi lahko še dokaz družih enacih skušinj; al zadostujejo naj ravno navedene.

Ako vse te skušnje v poštev vzamemo, se prepričamo, da je pastêrovanje vina v resnici izvrstno sredstvo, vinu dati večo stanovitnost, pa vrednost njegovo tudi sicer povišati. Izvrstnost je pa tudi bila, ktera je pas êrovanje v najkrajšem času silno razširila; če je 1869. leta hvaležnih posnemovalcev Pasteurovih število 8e jako majhno bilo, je to število danes toliko, da bi mšarsikdo tega ne verjel. Ni ga skoro na Francozskem, Nemškem, Italijanskem itd. večega posestnika ali pa vinskega kupčevalca, kteri bi za pastêrovanje stroja ne imel. Da! ne le pri večih posestnikih in vinskih kupčevalcih se je pastêrovanje vina vdomačilo, temveč tudi pri najmanjših v vseh tistih deželah, kjer stoji vinoreja na visoki stopinji, kakor v Franciji in Nemčiji. Res, da vsak vinorejec svojega lastnega stroja nima, ampak cela srenja si ga kupi, in prav to je velike hvale vredno, kajti le po tej poti je majhnemu posestniku mogoče, z malo krajcarji iz pastêrovanja prav tisto korist vleči, kakor velikemu, ker dobre mašine — po različnih sistemah sestavljene — so še zmirom jako drage. (Kon. prih.)

Jabelčni rilčkar,

hud škodljivec jablanam.

„Pri naš na Pivki — tako se glasi pismo, ki je došlo gosp. Šolmajerju iz Notranjskega in ktero nam je on izročil, da odgovorimo na stavljena vprašanja — pokazal se je letošnje spomlad na sadnem drevju nek ne navaden, majhen, pa vendar strašno velik sovražnik. Po sadnem cvetji, kterege je bilo letos silno veliko, prikazali so se namreč mali, tretjino palca dolgi črviči, ki so lepo belo cvetje skup z vlekli, ga pomorili in iz njega rujave hišice ali bunčice si naredili, v kterih so se v male, temno-rujave rilčkaste kebrčke spremenili, ki se ravno iz svojih gnjezd izkopavajo. Na jablanah je tega mrčesa toliko, da vse mrgoli. Kako se pravi temu gnjus, ki je prava kuga za sadje naše, ker nam je skoro vsa jabelka vže v cvetji požrl in zatrl? Je li morda to tako imenovani „Frostspanner“? Ali bode zdaj v kebrčka spremenjen, živel od sadja, kar mu ga je še ostalo, od perja, ali od lesa? Kdaj in kje si bo novo zalego napravil? Prosim, če Vam je znan ta gnjus, da bi nam v „Novicah“ na ta vprašanja odgovorili in tudi povedali, kako bi se ta mala, pa strašno škodljiva pošast lahko pokončati in zatreti mogla?“ —

Tudi od družih krajev, kakor nam je pravil gosp. Ferd. Schmidt, prvi izvedenec v tem razdelku nato-roznanstva, se letos sliši o enaki nadlogi.

Radi odgovarjamo na gori stavljena vprašanja, če ravno so „Novice“ isto stvar obravnavale že v prejšnjih letih. —

Pravo latinsko imé tega žužka je Anthonomus (curculio) pomorum, nemško pa Apfelblüthenstecher ali tudi Brenner zato, ker cvetje postane hipoma rdečkasto, kakor da bi bilo zgorelo; mi ga ime-

nujemo jabelčni rilčkar ali dolgonos, in nemško imé „Brenner“ bi menda najbolj imenovali palež.

Če tudi najbolj priljubljene so temu škodljivcu jablane, imajo tudi hruške, češnje, malince, orehi itd. svoje rilčkarje.

Popisan je jabelčni rilčkar dobro v gori navedenem dopisu; tudi to je prav rečeno, da jablanam cvetje pomorí, — od tod nemško imé „Apfelblüthenstecher“.

Ta kebrček živi najraje pod mahom in rapasto skorjo debela. Schmidberger pravi, da spomladi ne pride drugače na drevo, kakor da leze na-nj; to pa, kakor Schmidt pravi, ni res; on tudi priletí na drevje. On in ona se v začetku spomladi parita na vejah in popkih drevesnih. Že čez 3 dni začne ona jajčica leči; ona vbada z rilčkom cvetne popke in poklada večidel v vsak popek le po eno jajčice; skušnje trdijo, da ima okoli 3 četrt ure opraviti s tem, da v cvetni popek vtakne eno jajčice. Iz jajčka izleze črv, večidel čez 8 dni, včasih tudi še popred. Črv se spravi zdaj na plodilo cvetek, vendar pa tudi žré sadni puček, da se ne more oploditi. Cvetje ima zdaj podobo tako, kakor da bi ga bilo solnce ali mraz poparilo; od tod ime cvetni palež, in kmetje sèm ter tjà mislijo, da to izvira od „strupene rose“. Podobo črva obdrži rilčkar en mesec. V drugi polovici maja meseca se v cvetkah nahaja že mnogo mešičkov, v ktere so se zapredli črviči; v podobi mešičkov ostanejo kakih 8 dni. Konec maja meseca ali prve dni junija — tedaj blizo v 6 tednih — iz jajčka postane kebrček, ki posušeno rujavo cvetno bunčico pregloje in skoz okroglo luknjico na dan pride. Mladi kebrčki ostanejo celi mesec junij in še prve dni julija na drevju, kjer mu z rilčkom strgajo mlada peresa ali pa jih skoz in skoz preglojejo. — Proti jeseni jih je vendar čedalje manj, kajti vreme in tiči jih precej pokončajo. Vendar jih ostane še zmirom dosti, da prihodnjo spomlad novo zalego delajo, ko so zimo preživelí pod skorjo in mahom dreves.

Rilčkar je jablanam zeló škodljiv; al tudi to je resnica, da, če bi rilčkarja ne bilo, bi se v posebno rodovitih letinah veliko drevja polomilo od preobilega sadja.

Zmečkati posamesne cvetke, ki so že od daleč sumljive, in s tem pokončati škodljive kebrčke, je le pri nizkih drevesih mogoče. Dokler se je mislilo, da ta mrčes ne leta, ampak da le pripleza na drevo po deblu, so priporočali s katranom namazane opašnike okoli debela (Theergürtel); take kebre, ki plezajo, res taki opašniki odvrnejo, letečih pa ne. Ker omenjeni mrčes, predno začne spomladi jajčica leči, biva pod trohljivo skorjo in v mahu debela, je najbolja trda metlja, s ktero se do dobrega osnaži deblo in otrebi poskritih škodljivcev. Da se drevju skorja čedna in zdrava ohrani, naj bi noben sadjerejec ne zanemaril, jeseni pobeliti drevje; koristil bode s tem drevesom od več strani.

Trgovcem na znanje,

ki nakupujejo svilne (židne) kokone.

Sl. odbor družbe kmetijske ljubljanske je vredništvo naprosil, naj sledeči njej poslani dopis v „Novicah“ razglasi in svilorejce tudi družih krajev povabi, da taka naznanila družbi pošljejo. Trgovci, ki kupujejo svilne kokone, imajo potem kažipot, kje se dobí dobro blagó. In tako so taka poročila koristna na dvojno stran: svilorejcu in svilokupcu. Vrh tega pa družba kmetijska po tacih poročilih dobí gradiva za popis, kako se je letos sviloreja obnesla. Naj tedaj vsi

*) Glej „Weinlaube“ 1869. št. 15.